

Vedlegg 1: Gjennomgang av lovforslag

Lovforslag	Bufdirs synspunkter
<i>§ 1-1 Formål</i> Formålet med loven er å fremme utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk som kan bidra til allmenn folkeopplysning og understøtte analyse, forskning, beslutnings-taking og generell samfunnsdebatt. Loven skal også regulere Statistisk sentralbyrås virksomhet og organisering.	Bufdir har ingen synspunkter.
<i>§ 1-2 Stedlig virkeområde</i> Loven gjelder også på Svalbard. Kongen avgjør ellers i hvilken utstrekning loven gjelder for Norges økonomiske sone og for Svalbard, Jan Mayen og bilandene.	Bufdir har ingen synspunkter.
<i>§ 1-3 Definisjoner</i> Statistikk: Tallfestede opplysninger om en gruppe eller et fenomen, som fremkommer ved sammenstilling og bearbeidelse av opplysninger om de enkelte enhetene i gruppen eller et utvalg av disse enhetene, eller ved systematisk observasjon av fenomenet. Offisiell statistikk: Statistikk som er egnet til å oppfylle formålene beskrevet i §1-1, og som omfattes av nasjonalt statistikkprogram som nevnt i §2-1	Bufdir har ingen synspunkter, bortsett fra at vi mener at kvalitetskravene bør utdypes nærmere, jf. vår kommentar til § 2-2.
<i>§ 2-1 Nasjonalt statistikkprogram</i> Kongen i statsråd skal vedta et flerårig nasjonalt program for offisiell statistikk som angir hvilke statistikkområder som skal dekkes, og hvilke offentlige myndigheter som er ansvarlige for statistikkene. Kongen kan gi nærmere bestemmelse om utformingen av et slikt	Bufdir ønsker en slik overbygging velkommen. Det er positivt at statistikkprogrammet skal utarbeides i samråd med Statistikkrådet og at brukere av statistikken skal høres. Vi stiller dog spørsmål ved at kongen i statsråd skal vedta det nasjonale statistikkprogrammet. Vi mener at det innebærer en risiko for at programutviklingen og valg av

program. Forslag til nasjonalt statistikkprogram utarbeides av Statistisk sentralbyrå i samråd med Statistikkrådet, jf. § 2-3 tredje ledd. Brukere av statistikk skal høres før programmet vedtas. Gjennomføringen av statistikkprogrammet skal skje gjennom årlige arbeidsprogrammer hos de ansvarlige myndigheter.	statistikkområder blir politisk styrt i en slik grad at det påvirker tilliten til statistikken og den faglige uavhengigheten til SSB.
<i>§ 2-2 Krav til offisiell statistikk</i> Offisiell statistikk skal utvikles, utarbeides og formidles på en faglig uavhengig, upartisk, objektiv, pålitelig og kostnadseffektiv måte. Utviklingen, utarbeidelsen og formidlingen skal skje på grunnlag av enhetlige standarder og harmoniserte metoder. Statistikken skal være relevant, nøyaktig, aktuell, punktlig, tilgjengelig og klar, sammenlignbar og sammenhengende.	Bufdir mener at kvalitetskravene til offisiell statistikk bør utdypes nærmere. For eksempel nevnes ikke stabilitet som et kvalitetskriterium for offisiell statistikk. For at man skal kunne utvikle gode, sammenlignbare tidsserier er det nødvendig med en grad av stabilitet og vi mener derfor at dette bør framheves. Det bør i tillegg stilles tydelige krav til omforente definisjoner i offisiell statistikk. Dette vil særlig være aktuelt for sektorovergripende statistikk.
<i>§ 2-3 Samordning av offisiell statistikk</i> Statistisk sentralbyrå skal samordne all utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk i Norge. Statistisk sentralbyrå skal utarbeide en årlig offentlig rapport til departementet om kvaliteten på offisiell statistikk. Statistisk sentralbyrå har hovedansvaret for internasjonalt statistisk samarbeid. Kongen skal opprette et statistikkråd med medlemmer som representerer myndigheter som er ansvarlige for offisiell statistikk. Rådet skal ledes av Statistisk sentralbyrå. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om rådets opprettelse og virksomhet.	Bufdir stiller seg bak dette, men etterlyser samtidig at samordning av standarder og metoder blir behandlet nærmere. Bufdir stiller seg bak forslaget om å videreføre og lovfeste Statistikkrådet. Vi mener at dette er en god form for involvering av andre statistikkprodusenter både i utviklingen av offisiell statistikk og å sikre kvalitetsstandard for offisiell statistikk.
<i>§ 2-4 Statistisk konfidensialitet</i> Offisiell statistikk skal formidles slik at det ikke er mulig hverken direkte eller indirekte å identifisere den statistiske enheten.	Bufdir har ingen synspunkter til dette.

Dette gjelder ikke når den statistiske enheten er en offentlig myndighet og hensynet til beskyttelse av det offentlige interesser er ivaretatt. Det kan gjøres unntak fra første ledd dersom den statistiske enheten har samtykket, unntak følger av statistikkforpliktelser i EØS-avtalen, eller de statistiske resultatene allerede er åpent tilgjengelige fra offentlige kilder.	
<i>§ 2-5 Taushetsplikt</i> Enhver som har eller har hatt stilling i eller oppdrag for Statistisk sentralbyrå, skal hindre at uvedkommende får kjennskap til opplysninger samlet inn for offisiell statistikk. Tilsvarende taushetsplikt gjelder for enhver som har eller har hatt stilling i eller oppdrag for annen offentlig myndighet som er ansvarlig for utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk, når det gjelder opplysninger som utelukkende er samlet inn for dette formålet. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger gis til andre myndigheter, når slik tilgang følger av statistikkforpliktelser i EØS-avtalen. Forvaltningsloven §§13-13e gjelder ikke for opplysninger samlet inn til offisiell statistikk.	Bufdir har ingen synspunkter
<i>§ 2-6 Informasjonssikkerhet</i> Offentlig myndighet som behandler opplysninger som er omfattet av taushetsplikt etter §2-5, skal gjennomføre tekniske og organisatoriske tiltak for å oppnå et tilfredsstillende sikkerhetsnivå. Dette innebærer blant annet å sørge for tilstrekkelig tilgangsstyring, logging og etterfølgende kontroll. Direkte identifiserende opplysninger skal behandles og lagres adskilt fra øvrige opplysninger, med mindre det vil være uforenelig med formålet med behandlingen eller åpenbart unødvendig.	Bufdir har ingen synspunkter

<i>§ 3-1 Opplysningsplikt</i> Enhver skal uten hinder av taushetsplikt og etter krav fra Statistisk sentralbyrå, gi opplysninger som er nødvendige for utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk. Dette gjelder opplysninger om den opplysningspliktige og andre opplysninger som den opplysningspliktige har råderett over. Det kan settes tidsfrist for å gi opplysninger. Opplysningsplikten gjelder ikke dersom slik utlevering kan medføre fare for rikets sikkerhet. Statistisk sentralbyrå kan fastsette på hvilken måte opplysningene skal gis, og hvilken dokumentasjon som skal følge med. Det kan ikke kreves vederlag for kostnader ved å oppfylle opplysningsplikten. Før Statistisk sentralbyrå beslutter å pålegge opplysningsplikt, skal det foreligge en vurdering av nytten ved å få inn opplysningene veid opp mot omkostningene for den opplysningspliktige og hvor inngripende behandlingen anses å være for den opplysningene gjelder. Opplysningsplikten skal gjennomføres på en måte som påfører lavest mulig belastning. Vurdering og beslutning om å pålegge opplysningsplikt skal offentliggjøres. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om opplysningsplikt.	Buudir har ingen synspunkter
<i>§ 3-2 Meldeplikt til Statistisk sentralbyrå</i> Før offentlige myndigheter oppretter, endrer eller nedlegger informasjonssystemer på en måte som kan ha betydning for opplysningsplikten i medhold av § 3-1, skal Statistisk sentralbyrå høres om dette uten ugrunnet opphold. Statistisk sentralbyrå kan innhente tilleggsopplysninger og fremme forslag om hvordan informasjonssystemene bør utformes for å ivareta statistikkens syn.	Som følge av en økt grad av digitalisering i offentlig forvaltning, endrer eller legger offentlige myndigheter ned sine systemer eller etablerer nye system fortløpende. Dette forslaget har derfor potensielt vidtrekkende følger både for offentlige myndigheter og SSB, særlig knyttet til tilgjengelige ressurser og planlagt løp for systemutviklingen. Buudir mener likevel at dette er et interessant og viktig lovforslag, ettersom det har potensiale til å bedre statistikkmulighetene i det offentliges digitale systemer.

<i>§ 3-3 Bruk av opplysninger</i> Opplysninger innhentet på frivillig grunnlag og etter §3-1, kan Statistisk sentralbyrå benytte til utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk.	Buudir har ingen synspunkter
<i>§ 3-4 Tilgang til opplysninger for bruk i offisiell statistikk</i> Statistisk sentralbyrå skal gi tilgang til opplysninger til annen offentlig myndighet, i den utstrekning det er nødvendig for offisiell statistikk. Opplysningene skal bare brukes for offisiell statistikk omfattet av det nasjonale statistikkprogrammet, og skal bare gjøres tilgjengelig for personer med tjenstlig behov i forbindelse med slik statistikk. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om offentlige myndigheters tilgang til opplysninger.	Dette er et skritt i riktig retning for å bedre datadeling mellom offentlige myndigheter og SSB. Vi merker oss at forslaget <u>kun</u> omfatter <u>data til utarbeidelse av offisiell statistikk</u>, noe som gjør at det for Buudir ikke innebærer noen endringer, ettersom Buudir ikke produserer offisiell statistikk. Vi vil derfor foreslå at tilgangen vurderes utvidet, slik at det også vil være mulig å innhente data til bruk i generell statistikkutvikling, så lenge formålet er å utvikle statistikk. Dette dekkes i noen grad av § 3-6.
<i>§ 3-5 Anonyme opplysninger for fri bruk</i> Statistisk sentralbyrå skal gjøre tilgjengelig for allmennheten opplysninger om statistiske enheter formidlet på en slik måte at den statistiske enheten ikke kan identifiseres, hverken direkte eller indirekte, hensyn tatt til alle relevante midler som med rimelighet kan tenkes brukt.	Buudir er positivt innstilt til dette forslaget, men mener at dette må gjelde fri tilgang til og bruk av anonymiserte bakgrunnsdata for all statistikk, ikke bare offisiell statistikk. Anonymiserte data tilbyr ikke det samme mulighetsrommet for statistikkutvikling som mikrodata, jf. § 3-4.
<i>§ 3-6 Tilgang til opplysninger for statistiske resultater og analyse</i> Statistisk sentralbyrå skal gi tilgang til opplysninger for utarbeidelse av statistiske resultater og analyser når det ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser. Tilgangen skal være tidsbegrenset. Opplysningene skal ikke inneholde større grad av identifikasjon enn det som er nødvendig for det aktuelle formålet. Graden av identifikasjon må også ses i sammenheng med risikoen for bruk i strid med formålet og den alminnelige	Dette vil gjøre tilgang til data for utarbeidelse av statistikk og analyser lettere tilgjengelig enn det er i dag, noe Buudir støtter. Tidligere lovgivning begrenset i stor grad slik tilgang til data til forskning, mens dette forslaget begrenser tilgangen til statistiske resultater og analyse. Buudir merker seg at de tilgjengelige dataene ikke skal ha person- eller foretaksidentifiserende kjennetegn, men at de samtidig skiller seg fra anonyme data, jf. § 3-5. Det må derfor være et krav at SSB stiller seg til rådighet for å bidra med eventuelle koblinger av datasett dersom det er nødvendig for statistikkutvikling, uavhengig

tilliten til statistikkmyndigheten. Opplysningene skal som hovedregel ikke inneholde direkte person- eller foretaksidentifiserende kjennetegn. Statistisk sentralbyrå kan i særskilte tilfeller gjøre tilgjengelig direkte identifiserbare opplysninger for sammenstilling og annen behandling dersom det ikke er betenkelig av hensyn til den opplysningen gjelder. Direkte person- eller foretaksidentifiserende kjennetegn skal slettes så snart sammenstillingen er gjennomført. Statistisk sentralbyrå kan stille vilkår for tilgang og bruk av opplysninger. Slike vilkår skal være forholdsmessige og saklige. Taushetsplikt etter §2-5 gjelder tilsvarende for den som får tilgang til opplysninger. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om betaling for tilgang til opplysninger.	av om statistikken er offisiell eller uoffisiell.
<i>§ 3-7 Databehandling på vegne av andre</i> Statistisk sentralbyrå kan behandle opplysninger på vegne av andre offentlige myndigheter.	Bufdir stiller seg bak dette forslaget, bortsett fra at vi har et spørsmål til hvorfor databehandlingen skal begrenses til «andre offentlige myndigheter»?
<i>§ 4-1 Statistisk sentralbyrås oppgaver</i> Statistisk sentralbyrå er den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeidelse og formidling av offisiell statistikk i Norge. Statistisk sentralbyrå skal også drive med forskning og analyse. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om disse oppgavene. Statistisk sentralbyrå kan påta seg andre oppgaver i den grad disse understøtter virksomheten som nevnt i første og andre ledd.	Bufdir stiller seg bak dette forslaget.
<i>§ 4-2 Statistisk sentralbyrås ledelse</i> Statistisk sentralbyrå er underlagt det departement Kongen bestemmer, og skal være faglig uavhengig under utførelsen av oppgavene etter §4-1. Statistisk sentralbyrå ledes av en administrerende direktør som ansettes av	Bufdir har ingen synspunkter.

Kongen på åremål for en periode på 6 år, med mulighet for gjenoppnevning for én periode.	
<i>§ 4-3 Rådet for Statistisk sentralbyrå</i> Det skal oppnevnes et bredt sammensatt uavhengig råd som skal gi råd i enhver sak som det blir forelagt av administrerende direktør. Rådet kan også gi råd til administrerende direktør av eget tiltak. Administrerende direktør skal be om råd i forbindelse med utarbeidelse av forslag til nasjonalt statistikkprogram, årlig arbeidsprogram og i andre viktige saker. Rådet skal avlegge en årlig offentlig rapport om Statistisk sentralbyrås virksomhet og kan ellers bringe enhver sak inn for departementet. Departementet skal be om rådets overordnede synspunkter om krav til ny administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå før stillingen lyses ut. Departementet kan også be om råd i andre saker. Rådet for Statistisk sentralbyrå skal ha 7 medlemmer som oppnevnes av Kongen for en periode av 4 år. Det er adgang til gjenoppnevning for én periode. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om rådet.	Bufdir har ingen synspunkter på dette, bortsett fra at navnelikheten med Statistikkrådet, jf. § 2-3 er for stor. For å unngå at det oppstår forvirring og sammenblanding av de to rådene, mener Bufdir at navnet på Rådet for Statistisk sentralbyrå bør revurderes.
<i>§ 5-1 Tvangsmulkt</i> For å fremtvinge levering av opplysninger kan Statistisk sentralbyrå ilegge den som har plikt til å gi opplysninger etter denne lov, tvangsmulkt når opplysningene ikke blir gitt innen den fastsatte fristen. Tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om nivået på og utmålingen av tvangsmulkten.	Bufdir har ingen synspunkter.
<i>§ 5-2 Straff</i> Brudd på taushetsplikt etter § 2-5, kan straffes etter straffeloven §§ 209 og 210.	Bufdir har ingen synspunkter.

<i>§ 6-1 Gjennomføring og utfylling</i> Departementet kan fastsette de forskrifter som er nødvendige for å oppfylle Norges statistikkforpliktelser i EØS-avtalen.	Bufdir har ingen synspunkter.
---	--------------------------------------